

Του Δημήτρη Σταμούλη

Σε πλήρη εξέλιξη βρίσκεται η προσπάθεια της κυβέρνησης να φέρει όσο πιο άμεσα μπορεί το νέο αντιασφαλιστικό έκτρωμα στη βουλή και να περάσει το σάρωμα των ασφαλιστικών δικαιωμάτων. Οι «λεπτομέρειες» απομένουν καθώς το κουαρτέτο των δημίων των συντάξεων θέλουν εδώ και τώρα «αίμα» και για αυτό πιέζουν για άμεσες μειώσεις στις καταβαλλόμενες συντάξεις. Τα τελευταία σενάρια που βλέπουν το φως της δημοσιότητας κάνουν λόγο για μειώσεις 6% από το πρώτο ευρώ ή έως και 30% για συντάξεις άνω των 1000 ευρώ! Αλλά και όσον αφορά το ποσοστό αναπλήρωσης, οι δανειστές δε δέχονται τίποτα παραπάνω από 55%...

Από τη στιγμή που η κυβέρνηση έχει επιλέξει το στρατόπεδο του κεφαλαίου, αυτό που της απομένει είναι η «διαπραγμάτευση» σε αυτό το πλαίσιο, με την αναμενόμενη κατάληξη, τη συντριβή των δικαιωμάτων των ασφαλισμένων και την κατακρεούργηση των συντάξεων. Το κυβερνητικό σχέδιο, όπως πλέον διαμορφώνεται, με βάση τις «γενικές αρχές της ασφαλιστικής μεταρρύθμισης» που έδωσε στη δημοσιότητα ο υπουργός Εργασίας Γ. Κατρούγκαλος, στη συνάντησή του με την Οικονομική Κοινωνική Επιτροπή περιλαμβάνει επτά σημεία.

Πρώτο, το νέο ασφαλιστικό σύστημα «θα υπερβαίνει δραστικά την οργανωτική και λειτουργική διάσπασή του» ενώ η κυβέρνηση υιοθετεί πλήρως την καθεστωτική και μνημονιακή λογική των «πελατειακών χαρακτηριστικών» των ταμείων, καθώς με αυτό τον τρόπο «αποδεικνύει» την αναγκαιότητα της κατάργησης ακόμα και ταμείων που έχουν αποθεματικά και προσφέρουν ικανοποιητικές συντάξεις, κύριες ή επικουρικές.

Δεύτερο υιοθετούνται τα δόγματα της «αναγκαίας δημοσιονομικής προσαρμογής» -άλλωστε για τοτό στο νέο κρατικό προϋπολογισμό του 2016 οι περικοπές του ασφαλιστικού ανέρχονται σε 1,8 δις. ευρώ!- και του «εξορθολογισμού του συστήματος», κάτι που σημαίνει νέες μειώσεις σε κύριες και επικουρικές συντάξεις.

Τρίτο, επιβεβαιώνεται ότι η σύνταξη «σπάει» σε δύο τμήματα, μια εθνική και μία αναλογική/ανταποδοτική σύνταξη. Με την εθνική σύνταξη η κυβέρνηση, όπως δηλώνει ο Γ. Κατρούγκαλος, στόχο έχει την «αντιμετώπιση της φτώχειας», ενώ καταργείται η χρηματοδότησή της από τις ασφαλιστικές εισφορές, και πλέον περνά απευθείας στον κρατικό προϋπολογισμό με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Άρα αυτός που θα πληρώνει θα είναι το κράτος –όποτε και εάν έχει- και όχι τα ταμεία! Η εθνική σύνταξη θα δίδεται σε «όσους έχουν τουλάχιστον 15 χρόνια ασφάλισης, χωρίς εισοδηματικά κριτήρια». Και για να πάρουμε μια γεύση, ο υπουργός στην έκθεση προς την ΟΚΕ μιλά για σύνταξη ισόποση με το 60% του ενδιαμέσου εισοδήματος –και όχι πλέον η καλύτερη ή η τελευταία πενταετία- το οποίο «θα ανεβαίνει μαζί με το ΑΕΠ» και τη «βελτίωση της κατάστασης της οικονομίας». Πρόκειται για τη λεγόμενη «ρήτρα ανάπτυξης», η οποία ουσιαστικά εξοβελίζει τις όποιες ελπίδες για αξιοπρεπείς συντάξεις καθώς εφόσον το ΑΕΠ παραμένει καθηλωμένο ή βαίνει μειούμενο, την ίδια οδό θα ακολουθεί και η ...εγγυημένη εθνική σύνταξη. Όσον αφορά το αναλογικό μέρος της σύνταξης, θα προκύπτει από τις ασφαλιστικές εισφορές που έχουν καταβληθεί στους φορείς κύριας ασφάλισης. Εάν εδώ λάβουμε υπόψη ότι τα νεώτερα τμήματα εργαζομένων, που βιώνουν την απόλυτη ανεργία, την υποαπασχόληση, τις ελαστικές σχέσεις εργασίας και τα βάραια, μπορούμε εύκολα να καταλάβουμε σε ποιο επίπεδο θα κινηθεί η αναλογική σύνταξη για την πλειοψηφία των ασφαλισμένων.

Το τέταρτο σημείο αφορά στα ποσοστά αναπλήρωσης, που υποτίθεται ότι θα προσδιοριστούν στη βάση αναλογιστικής μελέτης με τη βοήθεια και της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, αν και όπως σημειώθηκε, «άλλοι» φροντίζουν για αυτό, οι δανειστές του κουαρτέτου. Πέμπτο, ενοποιούνται πλήρως –οργανωτικά και λειτουργικά- όλα τα ταμεία σε ένα ταμείο κύριας ασφάλισης. Η κυβέρνηση «αδειάζει» κάθε αυταπάτη διαφόρων εκπροσώπων του συντεχνιακού και υποταγμένου συνδικαλισμού για «εξαιρέσεις» ταμείων από τον Καιάδα του νέου υπερ-ταμείου. Μόνον ο ΟΓΑ και το ΝΑΤ παραμένουν αυτοτελή νομικά πρόσωπα για την άσκηση των μη συνταξιοδοτικών τους αρμοδιοτήτων. Έκτο, καταργούνται όλα τα επιμέρους επικουρικά ταμεία και καθιερώνεται ως μοναδικός φορέας επικουρικής ασφάλισης το ΕΤΕΑ. Αυτό θα σημάνει ριζική μείωση έως και κατάργηση των επικουρικών συντάξεων, ενώ η κυβέρνηση εισάγει έναν νέο... όρο, προς αντικατάσταση του αρνητικά φορτισμένου της «ρήτρας μηδενικού ελλείμματος», αυτό του... «κανόνα βιωσιμότητας», που προφανώς θα κινείται ακριβώς στο ίδιο ασφυκτικό πλαίσιο πετσοκόμματος των συντάξεων, όταν το σύστημα δεν κρίνεται «βιώσιμο». Το έβδομο σημείο αφορά στην ανακεφαλαιοποίηση του συστήματος, και βέβαια όχι με τον τρόπο που «σώθηκαν» οι τράπεζες, αλλά με γενικόλογα μέτρα όπως «αξιοποίηση των διαθέσιμων των ταμείων», καθιέρωση «ενιαίου συστήματος κοινωνικών πόρων» -που σημαίνει ότι και να μην καταργηθούν πόροι όπως το αγγελιόσημο, θα εισπράττονται από το κράτος και θα

αποφασίζει αυτό που θα δοθούν.

Μια γεύση πάντως του τι θα ακολουθήσει έδωσε η πρόσφατη υπουργική εγκύκλιος, όπου δέκα κατηγορίες ασφαλισμένων που είχαν κατοχυρωμένο δικαίωμα έως το τέλος του 2012 οδηγούνται σταδιακά στα 62 και τα 67 έτη με βάση τις διατάξεις που ψηφίστηκαν πρόσφατα. Συγκεκριμένα, οι αυξήσεις ορίων που αφορούν 150.000 ασφαλισμένους του ΙΚΑ, ξεκινούν από 5 μήνες και ανέρχονται -για κάποιες κατηγορίες- μέχρι και σε 17 χρόνια.

Δημοσιεύθηκε στο ΠΡΙΝ, 06.12.2015